

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Warszawa, 7 grudnia 2023 r.

Stanowisko Związku Rzemiosła Polskiego odnośnie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72).

Mając na uwadze trwające prace legislacyjne nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72) oraz z uwagi na coraz trudniejszą, wywołującą poczucie obawy i niepewności co do cen energii elektrycznej i ciepłej oraz i innych nośników energii, w tym paliwa gazowego na rynku krajowym i zagranicznym, Związek Rzemiosła Polskiego, jako ogólnopolska, reprezentatywna organizacja samorządu gospodarczego rzemiosła, działając na podstawie przepisu art. 7 ust. 5 pkt. 4 i ust. 6 ustawy o rzemiośle przedstawia stanowisko dotyczące przedmiotowego projektu ustawy.

Bez wątpienia przedstawiony projekt ma charakter doraźny, mający na celu zniwelowanie skutków niekorzystnych czynników nadal wpływających na wzrost cen energii elektrycznej i ciepła oraz innych nośników energii w perspektywie roku 2024, wynikających przede wszystkim z odczuwalnych do teraz skutków pandemii COVID-19 w postaci wysokiej inflacji oraz z trwającej blisko 2 lata agresji Rosji na Ukrainę, które to czynniki w dalszym ciągu negatywnie oddziałują na wysokość ceny energii elektrycznej, ciepła i gazu dla odbiorców końcowych.

Niestety patrząc z perspektywy zrzeszonych w Związku Rzemiosła Polskiego przedsiębiorstw, z rosnącym niepokojem obserwujemy trwałą już tendencję do regularnego i konsekwentnego pomijania lub marginalizowania we wprowadzanych mechanizmach osłonowych dwóch grup podmiotów:

1. Organizacji samorządu gospodarczego działających na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle,
2. Mikro, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (w tym posiadających status rzemieślników).

Nie inaczej jest w przypadku opiniowanego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72), gdzie nie tylko po raz kolejny nie uwzględniono od dawna sformułowanych postulatów objęcia mechanizmami osłonowymi organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła (jak ma to miejsce w przypadku innych podobnych organizacji, w tym związków zawodowych), ale co gorsza w projekcie proponuje się de facto odejście z dniem 1 stycznia 2024 roku od wsparcia wobec ogółu mikro, małych i średnich przedsiębiorców tzn. z jedynego realnego wsparcia wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorców jako uprawnionych do wsparcia odbiorców energii elektrycznej, zgodnie z art. 2 pkt. 2 lit b) i c) ustawy z dnia 27.10.2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2243).

Co więcej, znamienym jest, że żadna z projektowanych propozycji nowelizacji zapisów następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z 15.09.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1772),
- 2) ustawy z 7.10.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1704),
- 3) ustawy z 27.10.2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2243),
- 4) ustawy z 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687),
- 5) ustawy z dnia 17.12.2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 759),

nadal nie obejmuje mechanizmami osłonowymi organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła (brak poszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych) oraz co nawet bardziej istotne - oznacza odejście od wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie maksymalnych cen sprzedaży energii elektrycznej, przy jednoczesnym pozostawieniu mechanizmów osłonowych wobec pozostałych grup podmiotów uprawnionych. Jedynym projektowanym wsparciem dla przedsiębiorców ma pozostać de facto symboliczny mechanizm wsparcia w zakresie ochrony odbiorców paliw gazowych stosowany wobec przedsiębiorców o przeważającej działalności PKD 10.71.Z - produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek.

Biorąc pod uwagę powyższe, w pierwszym rzędzie ponawiamy nasz apel o podjęcie pilnych działań osłonowych wobec organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, jako całkowicie pozbawionych wsparcia skierowanego do ustalanego ustawowo kręgu odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła. Ponownie wskazujemy, że organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła prowadzą działalność społecznie użyteczną i realizują ważne cele ustawowe, podobne do celów realizowanych przez organizacje pożytku publicznego. Zgodnie z ustawą o rzemiośle do zadań samorządu gospodarczego rzemiosła należy m. in. promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosł, nadzór nad organizacją i przebiegiem procesu przygotowania zawodowego w rzemiośle, udzielanie pomocy rzemieślnikom i innym przedsiębiorcom zrzeszonym w organizacjach samorządu gospodarczego rzemiosła, uczestniczenie w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki, w tym prowadzenie szkół (art. 7 ust. 5 ustawy). Co więcej, organizacje rzemieślnicze zrzeszone w sieci organizacyjnej Związku Rzemiosła Polskiego od wielu lat funkcjonują w ramach Rady Dialogu Społecznego, która prowadzi dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej, wykonując szereg też szereg innych zadań ustawowych. W świetle powyższego nie powinno ulegać wątpliwości, że organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła prowadzą działalność społecznie użyteczną i realizują podobne cele jak korzystające z ochrony inne organizacje jak np. związki zawodowe. Ochrona powinna dotyczyć organizacji rzemieślniczych w zakresie, w jakim zużywają ciepło na potrzeby realizacji działalności statutowej, celem umożliwienia im dalszego wykonywania zadań ustawowych (działalności non-profit). Niestety zarówno w obecnym stanie prawnym jak i w ramach propozycji zawartych w spornym projekcie, organizacje rzemieślnicze nie są zaliczane do żadnej grupy odbiorców uprawnionych, a więc nie będą mogły korzystać w dalszym ciągu z ww. rozwiązań osłonowych.

Podobnie drastyczny wzrost cen energii paliw gazowych i ciepła to problem przetrwania dla tysięcy mikro, małych i średnich przedsiębiorców, których działalność wymaga wykorzystania energii elektrycznej i ciepła. W działalności wielu przedsiębiorstw ceny energii to jeden z podstawowych elementów decydujących o opłacalności produkcji i konkurencyjności świadczenia usług, w rezultacie decydujących o możliwości przetrwania firmy na wolnym rynku. Przedsiębiorcy w szczególności rzemieślnicy oczekują, a wręcz żądają nie tylko utrzymania dotychczasowych działań osłonowych w zakresie ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej, ale również domagają się rozszerzenia mechanizmów ochronnych na paliwa gazowe i ciepło. Podmioty te powinny zostać również objęte stosowanymi działaniami osłonowymi przewidzianymi w ustawie o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu, aby zminimalizować negatywne skutki gwałtownego wzrostu cen wytwarzania ciepła. Wydaje się oczywistym, iż wzrost cen energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorców musi przełożyć się na wzrost cen oferowanych przez te firmy towary i usługi, co z kolei ponownie napędzi inflację w roku 2024.

W tym kontekście za trudne do przyjęcia należy uznać projektowane zapisy poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72), które de facto całkowicie znoszą mechanizmy osłonowe wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorców przewidziane w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (propozycja zmian ustawy zawarta w art. 2 pkt. 1 lit. a). Trudno oprzeć się wrażeniu, że propozycja przedłużenia działań osłonowych wobec innych enumeratywnie wskazanych odbiorców na pierwsze półrocze roku 2024 (głównie gospodarstw domowych), ma zostać sfinansowane kosztem zniesienia takich działań osłonowych, i związanych z tym kosztów, wobec mikro, małych i średnich przedsiębiorców, którym tego typu „przywileje” proponuje się odebrać z dniem 31 grudnia 2023 r.

Biorąc pod uwagę powyższe Związek Rzemiosła Polskiego wnosi o następujące zmiany w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw (druk nr 72):

a) w art. 2 projektu, dotyczącym zmian w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz.U. poz. 2243 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 1113, 1681, 1693 i 1785):

Usunąć propozycje zmian ustawy zawarte w art. 2 pkt. 1 lit. a) i w to miejsce dodać zapis:

- w lit e) do wyliczenia dodać kolejny myślnik i zapis w brzmieniu:

organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła, o której mowa w ustawie z dnia 22 marca 1989 r o rzemiosło (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2159), w zakresie, w jakim zużywa energię elektryczną na potrzeby statutowej działalności;

b) w art. 3 projektu, dotyczącym zmian w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 556, 1234 i 1785) artykułowi 3 pkt. 4 lit. a) projektu nadać następujące brzmienie:

a) ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

1. Podmiot uprawniony, stosuje cenę maksymalną paliw gazowych również w rozliczeniach z odbiorcami, którzy są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221), którzy na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie zalegają w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy, Fundusz Emerytur Pomostowych lub Fundusz Solidarnościowy i którzy w dniu poprzedzającym rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek:

1) prowadzili działalność gospodarczą, oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem 10.71.Z, lub

2) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem 10.71.Z, w formie spółdzielni w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2021 r. poz. 648), lub

3) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem 10.71.Z, i których przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych w jednym z dwóch miesięcy kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio miesiąc złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, pochodził w co najmniej 50% ze sprzedaży wyprodukowanych przez tych przedsiębiorców pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich lub ciastek

- którzy do prowadzenia tej działalności gospodarczej wykorzystują piece ogrzewane paliwami gazowymi i dysponują limitem pomocy de minimis co najmniej w wysokości odpowiadającej kwocie należnej, o której mowa w art. 14a ust. 1, jeżeli rozliczenia te dotyczą paliw gazowych dostarczonych w okresach wskazanych we wniosku, o którym mowa w ust. 2, zawierających się w okresie od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 31 czerwca 2024 r., pod warunkiem złożenia tego wniosku lub

4) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem 10.13.Z - Produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego lub

5) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem PKD 10.39.Z - Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw lub

6) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem PKD 45.20.Z - Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli lub

7) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem PKD 43.39.Z - Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych, lub

8) prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem PKD 16.23.Z - Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, oraz

c) w ust. 5 w pkt. 6 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) na dzień poprzedzający rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek prowadził:

- działalność gospodarczą, oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodem 10.71.Z i wynika to z rejestru REGON według stanu na dzień poprzedzający rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek albo

- działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem 10.71.Z i wynika to z rejestru REGON według stanu na dzień poprzedzający rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek, i jego przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych w jednym z dwóch miesięcy kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio miesiąc złożenia wniosku o cenę maksymalną pochodził w co najmniej 50% ze sprzedaży wyprodukowanych przez tego odbiorcę pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich lub ciastek, oraz”;

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Odbiorca, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zamiast oświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 6 lit. b, składa oświadczenie, iż w dniu poprzedzającym rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek, w formie spółdzielni w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, prowadził działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, kodem 10.71.Z i wynika to z rejestru REGON według stanu na dzień poprzedzający rozpoczęcie okresu, którego dotyczy wniosek.”;

- wykreślić art. 3 pkt. 4 lit. b) projektu

c) w art. 4 projektu, dotyczącym zmian w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1772):

- dodać pkt 2a w brzmieniu:

2a. Dodać zapis art. 4 ust. 1 pkt. 4 lit u) w brzmieniu:

„organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła, o której mowa w ustawie z dnia 22 marca 1989 r o rzemiośle (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2159), w zakresie, w jakim zużywa ciepło na potrzeby statutowej działalności”;

d) w art. 7 projektu, dotyczącym zmian w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, poz. 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 1506, 1597, 1681, 1688 i 1693)

- w art. 62b ust. 1 pkt. 2 lit. d) do wyliczenia dodać kolejny myślnik i zapis w brzmieniu:

„organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła, o których mowa w ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2159), w zakresie, w jakim zużywają paliwa gazowe na potrzeby statutowej działalności”.

Niezależnie od powyższych propozycji zmian zapisów projektu, budzi nasze poważne wątpliwości okres na jaki obowiązywanie spornych mechanizmów osłonowych ma zostać przedłużone zgodnie z projektowanymi propozycjami tzn. jedynie na pierwsze półrocze 2024 r. Perspektywa ostatnich kilkunastu miesięcy systematycznego wzrostu cen energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła, a także aktualny nadal wysoki poziom inflacji, z dużym prawdopodobieństwem każe zakładać, iż przewidziane ww. ustawami mechanizmy wsparcia odbiorców końcowych winny obowiązywać co najmniej przez cały 2024 rok kalendarzowy.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

